

OPERACIJA »POKRIVALA NA NOTRANJSKEM«

Osnovni podatki o projektu:

- Naziv projekta: »Pokrivala na Notranjskem – od odseva izumrlih lokalnih posebnosti do iskanja pripadnosti za doživeto turistično ponudbo«
- Akronim: »Pokrivala na Notranjskem«

Partnerji projekta:

- Društvo dolomitne lutke
- Zavod Jezerski hram
- Katarina Kotnik Urbiha, Kmetija Tdolenj
- Turistično gostinski center Jezerski hram d.o.o.

Opis projekta:

Na območju Notranjske so v preteklosti izdelovali različna pokrivala. Imela so praktično funkcijo zaščite glave. Narejena so bila z majhnim ogljičnim odtisom, iz različnih naravnih materialov, ki so jih pridobivali iz lokalnega okolja. Tako so uporabljali zajčjo dlako za izdelavo polsternih klobukov, strojene kože polhov za izdelavo polhovih kap (polhovk) in slamo, nabrano na kraških travnikih, za izdelavo slamnikov. Za delo so uporabljali ročno orodje in ne strojev na elektriko ali naftne derivate, kar je dodatno pripomoglo k nizkemu ogljičnemu odtisu dejavnosti. Omenjene dejavnosti so bile prisotne in se najdlje ohranile v mestu Lož.

Poglaviten material za izdelavo kap na Notranjskem so bile kože polhov, zato je bil tudi lov na polhe tradicionalno zelo dobro razvit. Polhe so poleg v namene strojenja kož uporabljali tudi za hrano, njihovo mast pa kot zdravilo. Najbolje opisuje življenjski prostor polhov, njihove načine lova, uporabe ter običaje povezane z njimi Janez Vajkard Valvasor, v svojem delu Slava Vojvodine Kranjske. Določena dejstva iz tistega časa ter tudi določeni običaji in znanja so se ohranili do danes.

Pomembnejše aktivnosti projekta:

Analizira stanja na terenu na temo »Pokrivala na Notranjskem«

Poizvedelo se bo o trenutnih modnih trendih nošenja in izdelovanja pokrival na območju LAS Notranjska in širše ter izbralo 2 najbolj zanimiva postopka za izdelavo pokrival. Raziskala se bo ohranjenost tradicionalnih pokrival, prisotnost njihovega izdelovanja na območju LAS Notranjska, pridobil in pripravil se bo material za njihovo izdelavo, orodje in oprema.

Prenos znanja o izdelavi notranjskega pokrivala iz aktivnega nosilca izročila v lokalnem okolju na zaposlenega za polovični delovni čas v projektu

V procesu prenosa znanj na nosilca dediščine se bo izdelalo nekaj edinstvenih notranjskih pokrival iz dveh različnih materialov (v prvi fazi prvi material, v drugi fazi drugi material), za potrebe ohranjanja dediščine, promocije in predstavitve novega produkta; pokrivala bodo povezovala tradicijo, današnjo modo in potrebe trga.

Raziskava polhov na Notranjskem (kot najbolj pogosto uporabljene živali za izdelavo pokrival)

Raziskal se bo življenjski prostor polha, tradicionalni način lova na polhe in običaji povezani z njim, tudi s pomočjo študija Valvasorjeve Meščanske izdaje Slave Vojvodine Kranjske, ter primerjava takratnega stanja z zdajšnjim stanjem življenjskega prostora polha in ohranjenosti dediščine, povezane s polhom na terenu.

Oblikovanje interpretacijskih sprehodov s tematiko »Pokrivala na Notranjskem«

Oblikovalo in trasiralo se bo interpretacijske sprehode s tematiko »Pokrivala na Notranjskem«. Pripravilo in oblikovalo se bo 6 delavnic za ciljne skupine - 3 na temo pokrival, 3 na temo polhov. Izdelalo se bo spletni priročnik o notranjskih pokrivalih in posnelo dokumentarni film o dediščini »Pokrivala na Notranjskem«.

Glavni cilji projekta:

CILJ 1: Povečanje inovativne podjetniške aktivnosti

Aktivnosti:

- priprava 1 novega produkta »Pokrivala na Notranjskem«

- oblikovanje 6 delavnic, ki bodo po zaključku operacije predstavljali osnovo za tržno dejavnost
- oblikovanje 6 interpretativnih sprehodov, ki bodo po zaključku operacije predstavljali osnovo za tržno dejavnost
- izvedba 1 prenosa tradicionalnega znanja o izdelovanju pokrival iz starejšega nosilca na mlado žensko; ob prenosu izdelanih 12 pokrival

CILJ 2: Spodbujanje sodelovanja za skupni nastop na trgu

Aktivnosti:

- izvedba 1 novinarske konference o novem produktu, ki povezuje različne deležnike
- izvedba festivala »Pokrivala na Notranjskem«, ki bo postal tradicionalen in bo povezoval različne ponudnike storitev

CILJ 3 IN 4: Višja ozaveščenost prebivalstva območja o varstvu okolja ter ohranjanju narave in kulturne dediščine ter Ohranjanje stanje okolja ter naravne in kulturne dediščine

Aktivnosti:

- medijske objave o aktivnostih operacije povezanih z varstvom okolja ter ohranjanjem narave in kulturne dediščine
- izvedba delavnic in interpretativnih sprehodov
- javna spletna objava priročnika o pokrivalih
- javna objava dokumentarnega filma o dediščini
- izvedba festivala dediščine

Pričakovani rezultati projekta:

- Razvit in vzpostavljen 1 nov produkt
- Izvedenih 6 delavnic
- Izvedenih 6 interpretacijskih sprehodov
- Izveden 1 prenos tradicionalnega znanja in izdelanih 12 pokrival
- Izvedena 1 novinarska konferenca in 1 festival dediščine
- Posnet in predstavljen 1 dokumentarni film o dediščini

Povezave:

https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_sl

<https://www.program-podezelja.si/sl/>